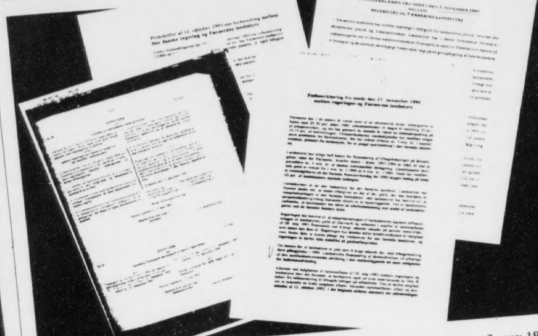

Føroyar hava givið dønnum fleiri bindandi oljulyfti

Í avtaluni 22. desember 1992 um yvir-tøku av rævninum í undirgrundini gövu føroyingar fleiri lyfti í sambandi við olju. Hesi lyfti komu seinni í kunngerð um yvirtøku av rævninum 13. maí í 1993, og í seinni avtalum vóru upptar fleiri lyfti givin dønnum. Øll lyftini hava fult gildi, sigur forsetismálaráðið í svari upp á fyrspurning frá Dimmalætting.

UNI ARGE
Sambært avtalu millum Føroyar og Danmark 22.

vaining og forsøking samstítt í dansk-erhvervs-samskipti í den færøiske råstofudvikling."

Endurtikið seinni
Just hetta seinasta og lyfti um blokkstøðulin vóru endurtikin í eini kunngerð, sum varð lýst 13. maí 1993 í Kunngerðarblánum, tá Maria Pettersen var vorðin lögmaður.

Tann 28. maí í 1993 varð so ein samningur undirskrivaður um endur-ligging av landskassaskildum.

Í hesi avtalu standa ongur formuleringar um olju ella rævn.

Men tað ger tað haraft-urimtið í protokollinum frá fundinum millum stjórnina og landsstýrið tann 12. oktober 1993.

gen heraf."

Tann 17. nov. 1994
So mikið stendur um olju 12. oktober 1993, har Maria Pettersen, Finnberg Jacobsen og Bergar undir fyrri Føroya Landsstýri, Mogens Lykkegaard og Marianne Jøved have skrivað undir fyrri stjórnina.

Nu gongur ein tíð, og 17. november 1994 sita føroyingar og danir altur við samráðingaborðið við samráðingaborðið. Tað er við hesar samráðing-ar, at avgjørt verður at slóva Framtaksgrunnin.

Burtur úr samráðing-unum kemur ein felags-føroyingum, Hon er býtt upp í fleiri ymsk brot, og av rævninum í føroysku undirgrundini.

Í Lærum stendur aftur.

Tann 3. nov 1995

Samráðingar eru so aftur 3. november 1995. Í hesi avtalu stendur títt heit Edmund Joensen, lögmaður, sagt, at føroyingar hava ikki bundið seg til nakað so í sum er nevnt í fyrri gørdum av-taluni.

Avtalan frá 17. no- vember 1994 fer úr gildi við 3. november-avtaluni frá Dimmalætting leygardag.

Hetta er ikki rætt, sigur danska forsetismálaráðið í svari upp á fyrspurning frá Dimmalætting.

Tað, sum føroyingar hava bundið seg til í no- vember 1992 og seinni 17. november 1994, hevur frættvegis fult gildi.

Steen Rye Larsen, skrifstovustjórn, sigur so.

Dimmalætting viðgjørdi herfyri í fleiri greinum spurningin um, hvørt avtalurnar við stjórnina um olju eru í gildi. Danskarnar segdu, at tað eru tær.

Løgmaður skal svara fyrispurningi um olju

Løgtingið samtykti tisdagin, at lögmaður skal svara einum fyrispurningi frá Bjarna Djurholm. Fólkafloksmaðurin vil hava at vita, um føroyingar fáa lut í einum møguligum oljuævintýri. Hann ivast, tí danskarnar hava longu lagt seg oman á flestu arbeiðini.

UNI ARGE

Fyrspurningurin frá Bjarna Djurholm til lögmann er umfatandi.

Í fyrsta lagi spyr hann, hvussu landsstýrið tulkar avtalurnar millum stjórnina og landsstýrið síðan 12. ok- tober 1993 um rævnini í undirgrundini.

Í lærum lagi vil hann vita, hvussu landsstýrið tryggjar, at føroyska vinnulívið fær sín sjálvsagða rætt at vera við í framfarðum oljuvinnu á føroyskum øki.

Í trýða lagi spyr hann,

Bjarni Djurholm vil hava at vita frá Edmund Joensen, lögmanni, hvønn leiklut føroyingar fáa í einum møgulig- um oljuævintýri

Edmund Joensen, lögmaður, segir, at tað er undirnar- vert, at Oljufyrstingurin sum byggharri í Lopra eftir øll- um at døma hevur sagt frá sær møguleikan at ávirka gongdina, nú Danop hevur fingið ábyrgdina av at sam- skipta arbeiðið.

hverja ávirkan føroyskir myndugleikar hava á bori- atlanina í Lopra, og í fjórða lagi vil hann at vita, hví Danop ráðgevir Oljufyrsting- inna, um føroyskt vinnu- lív er tikið upp á ræði í sam- bandi við arbeiðið í Lopra, og hví Mærsk fekk boriar- beðið har, tá tað eftir øllum

at døma vóru onnur feløg, sum vóru betur egnad

Ørkymlandi

Bjarni Djurholm sigur í við- merkinginum til fyrispurn- ingin, at ívinn um, at danir í avtalunum við landsstýrið kanska hava tryggjað sær fullan rætt á einum mögu-

ligum oljuríkið í Føroyum, er ørkymlandi. Hann vísir til mongu brotini í avtalunum, sum nágreiniliga siga, hvussu danskt vinnulív skal upp í oljuarbeiði í Føroyum, og sigur, at tað er undirnar- vert, at Oljufyrstingurin sum byggharri í Lopra eftir øll- um at døma hevur sagt frá sær møguleikan at ávirka gongdina, nú Danop hevur fingið ábyrgdina av at sam- skipta arbeiðið.

Sæð frá einum føroyskum politiskum og vinnulig- um sjonarmið kann henda manganagóð ikki góðtæk- ast, sigur fólkafloksmaður- in.

Hvi Mærsk

Hann áttar eisini tann hátt- in, sum Mærsk fekk boriar- beðið í Lopra.

Tá endaliga avgjørt varð tikið um at bora, vóru sje- yntilendsk feløg boðin at geva tilboð. Eitt íslendskt, try- breiðt, tvey tjúk og eitt fransk.

Bjarni Djurholm heldur tað sjáldsama við úrslit- um vera, at danska Mærsk, sum ikki var millum feløginu, kortini fekk ar- beðið, tá avtornaði. Hvussu leikur er farn í hes- um máli, er illt at siga, men tað ljóðar, at Danop varð trýst at senda Mærsk-Drill- ing tilfar um ætlaða boring- ina, so hetta felagið eisini kundi bjóða, sigur Bjarni Djurholm.

Órsakað av nógvu ósvar- da spurningunum í olju- málinum eigur lögmaður at greiða frá stóðuni, heldur Bjarni Djurholm, og hann heldur eisini, at lögmaður átti at skipað so fyrri, at aðal- orðaskifti verður um fram- tíðar oljuvinnu á føroyskum øki.

Estisku skipini skulu inn á Miðvág, har J. K. Joensen fer at standa fyrri viðlíkahaldinum

Estiskt reiðarí skal brúka Føroyar sum útgerðardepil

Í juni mánað verður av- tala væntandi undir- skrivað millum J.K. Jo- ensen í Miðvági og est- iska reiðaríð Kalbur- F. Avtalan fer at bera í sær, at 10 estisk skip afturfyri at fiska svart- kjaft undir Føroyum skulu brúka virkið hjá J.K. Joensen sum mið- støð fyrri viðlíkahald av skipunum. Aðrir partar av vinnulívnum fáa væntandi eisini ágóða av samstarvinum.

UNI ARGE

Føroyska vinnulívið hevur seinastu árið strógt á landsstýrið fyrri at fáa tað at skapa fortreytir fyrri, at Føroyar kunnu gerast tilfing- isdepil í Norðurlantshavi.

Her er eitt dømi um, at vinnulívið fylgir tilteknum landsstýrisins upp.

Estiska reiðaríð Kalbur- F hevur fingið eina svart- kjaltkvotu í føroyskum sjógví upp á 10.000 tons við

terri treyt, at reiðaríð skal viðlíkahalda síni skip, bunkra og taka proviant í Føroyum, tá ferur er á tí J.K. Joensen í Miðvági, sum ger ymsa útergð til skip, hevur í hesum sam- bandi sæð sær ein mögu- leika.

Miðvágir samráðast í løtuni við Kalbur-F um eina samstarvsavtalu, og avtalan verður eftir øllum solar- merkjum at døma undir- skrivað í summari.

Fleiri fáa ágóða

Samstarvið fer at bera í sær, at estisku skipini leggja inn á Miðvág, har J.K. Joensen so ger tey út við framkomnu útergørdum, ið verður fram- leidd á virkinum.

Skipini hjá Kalbur-F eru gomul og hava ábøtur fyrri neyðni, og tá tey koma hig- ar, fara tey eisini at fáa brúk fyrri tæmasum, sum eitt nú oljufelag, heilsulær og virkir við radioutergørd kunnu veita. Haraftrat ætlar J.K. Joensen at skipa so fyrri, at Atlantic Airways sleppur at flota estarnar til og úr Føroyum, tá skipini skulu skifta manning.

Stjórn á J.K. Joensen, Jakup Joensen, sigur, at í

fyrstu slytu verður neyman talan um tann heilt stóra vinningin burtur úr sam- starvinum. Men stjórn er so ein roynd at veita fleiri fyr- tøkum inntøkur burtur úr somu samstarvsavtalu.

Trygd í fiskinum

Kalbur-F er ikki nakað muguvandi reiðari, og ætlan- in er, at svartkjalturin, sum skipini fáa, skal frystast í blokk í Føroyum og sendast til virkingar í Eystureuropa. Soleiðis fer at bera til at fig- gja viðlíkahaldið av skip- unum.

Hetta er sama manna- gongd, sum Skipasmíðjan Føroyar hevur brúkt, tá russisk skip hava verið um- væld á Skála. Jakup Joensen segir, at verður neyðugt at gera stórar ábøtur á skipini hjá Kalbur-F, fara tey í dokk á Skála, har virkseimi sostatt eisini verður burtur úr samstarvinum.

Privat reiðari

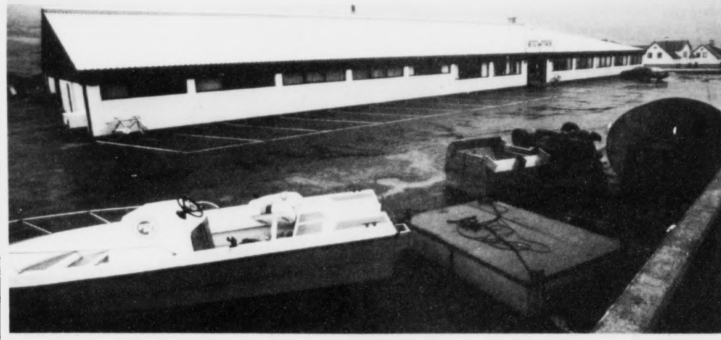
Kalbur-F varð fyrri bert fá- um árum privatiserað. Tá kommunistarnir høvdu valdið í Sovjetsamveldin- um, áttu staturin reiðaríð, sum kallaðist Estreivrom.

Somu menn, sum stóðu fyrri tí ta, eru í samsvari við tíð- annar anda eystanfyrri far- nar at reka tað eftir markn- aðarligum treytum. Umskipanin av virksemin- um hevur havt við sær, at reiðaríð, sum í kommunist- atíðni átti eini 100 skip, hevur sloppið sær av við størsta partin av flotanum. Í dag eru einans 10 skip eftir, tí tað er ikki forsvarligt at reida fleiri skip ut, nú marknaðurin ger av, hvussu nógv krónur koma í kassan.

Fáar møguleikar

Møguleikarnir hjá estisku skipunum at fiska á heims- havinum eru ikki so góðir nú, sum teir vóru, tá Sovjet- samveldið var til. Ongar kvotur eru at fáa á sunnan hálvu á klótuni, har skipini royndu nógv fyrr, og í Eys- trasaltu sleppa tey heldur ikki at fiska.

Estarnir eru tí komir til Føroya, og teir hava spurt landsstýrið, um tað er sinn- að hekkja kvotuna, sum er latin teimum. Avgjørt er ikki enn, um landsstýrið skal ganga ynsknum á møti.

J. K. Joensen í Miðvági skal modernisera fleiri estisk skip, sum koma undir Føroyar at fiska svartkjalt. Landsstýrið hevur latið skipunum kvotu, og treytin er, at skipini skulu brúka Føroyar sum útergørdarhavn.

Landsstýrið stuðlar útflutningi av bátum

Landsstýrið hevur gjørt av at stuðla føroysku AWJ- bátunum soleiðis, at fyrn- tøkun sleppur undan verju- tulli og flutningskostnaði av einum orðra úr Grønlandi upp á fimm bátar.

Keypskostnaðurin er 600.000 fyrri hvønn bátin. Landsstýrið rindar 8 prosent soleiðis, at fyrntøk- an sleppur undan tollfor- litingum og portum av flut- ningskostnaðinum.

Fimm AWJ-bátar skulu útflutast til Grønland